

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. NONE

V. NONE

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ
ਜਨਵਰੀ 11, 1995

[ਆਰ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਸੁਜਾਤਾ ਵੀ. ਮਨੋਹਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 : ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ—ਬੈਲਟਿੰਗ—ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਹਾਰ—ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ—ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ—ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ—ਫੈਸਲਾ, ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ।

ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਸਬੰਧੀ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 24,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 22 ਕਰਮਾਂ ਤੱਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 22 ਕਰਮਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਮੁੱਲ 1,60,000 ਰੁਪਏ, @ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ 1,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 50,000 ਰੁਪਏ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22 ਕਰਮਾਂ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ 1,60,000 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 65,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ। ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੇ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1. ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ 22 ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਟਿੰਗ ਲਈ ਉਚਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੈਲਟਿੰਗ ਵੱਖਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 22 ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੱਖਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ 56 ਏਕੜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 65,000 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ 22 ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਬੈਲਟਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟਿੰਗ ਉਹ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੈਲਟਿੰਗ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ।
[186-D-F]

2. ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਬੇਮਤਲਬ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ @ ਰੁ. 14,000 ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਰੁ. 65,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 783-84 ਦਾ 1995.

12.11.88 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 218-19 ਦਾ 1985 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼।

ਐਸ. ਸੀ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਮਿਸ. ਸੰਧਿਆ ਗੋਸਵਾਮੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਜੀ.ਕੇ. ਬਾਂਸਲ ਲਈ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ :

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ 24 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਰਾਜ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਕੁੱਲ 56 ਏਕੜ, 5 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਾਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੈਂਡ ਅਕੁਆਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 21 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ 22 ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੈਲਟਿੰਗ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁ. 24,000 ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ @ ਰੁ. 20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਵਾਲੇ ਉੱਤੇ, ਐਡ. ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 15 ਜੂਨ, 1984 ਨੂੰ 22 ਕਰਮਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁ. 1,60,000 ਅਤੇ ਮਾਰਲਾ ਦਰ ਰੁ. 1,000 ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਰ ਰੁ. 50,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22 ਕਰਮਾਂ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਰੁ. 1,60,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਰੁ. 65,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1985 ਨਾਲ। ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਦੋ ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੇ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜੇਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ 22 ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਬੈਲਟਿੰਗ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਜਮੀਨ ਜੁਲੰਧਰ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉੱਚੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੈਲਟਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਜਮੀਨਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਮੰਡੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਈ ਜਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮੀਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਤੀਜੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ & ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਕਲੈਕਟਰ & ਓਰਸ, ਰੈਗੂਲਰ ਫਰਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1848/85 ਮਿਤੀ ਅਗਸਤ 21, 1989 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ @ ਰੁਪਏ 14,000 ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਦਰ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ 22 ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਟਿੰਗ ਲਈ ਉਚਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੈਲਟਿੰਗ ਵੱਖਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਸੜਕ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜਮੀਨ 22 ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਗੁੰਝਾਈਸ ਤੱਕ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੱਖਰਾ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਜਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ 56 ਏਕੜ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਾਕੀ ਜਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁਪਏ 65,000 ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ 22 ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੈਲਟਿੰਗ ਖੇਤਰਫਲ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਜਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਬੈਲਟਿੰਗ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬੈਲਟਿੰਗ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ 22 ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ ਤੇ ਜਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੁੱਲ ਹੋਣਾ, ਐਕਟ

ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ @ ਰੁਪਏ 14,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਕੀ ਜਮੀਨ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ 65,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਦ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਖਰਚੇ ਦੇ।

ਜੀ.ਐਨ.

ਅਪੀਲਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate